

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Dr. Consuelo Scerri Herrera LL.D.

Appell Nru: 62/2019

Il-Pulizija

(Spettur Joseph Mercieca)

Vs

Carmel Hartley

Illum 21 ta' Mejju 2019,

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellat Carmel Hartley detentur tal-karta tal-identità Maltija bin-numru 346071M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali:

Talli fil-lejl bejn is-17 u t-18 ta' Marzu 2018, mill-fond nru 54, Milord Tracy, Triq il-Biccieni, Sqaq nru 8, Zabbar, flimkien ma' persuna ohra:

1. Ikkommetta serq ta' flus kontanti, gojstellerija u/jew xi oggetti ohra, liema serq hu kkwalifikat bil-mezz, bil-valur, li jeccedi l-elfejn, tliet mijja u disgha u għoxrin ewro u sebgha u tletin centezmu (€2329.37), bil-lok u bil-hin, liema serq sar għad-dannu ta' Alfred Darmanin u/jew ta' xi persuna/i u/jew ta' xi entità u/jew entitajiet ohra;
2. Volontarjament hassar, għamel hsara jew għarraq hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli, liema hsara ma tiskorrix il-mitejn u hamsin ewro €250), u liema hsara

saret għad-dannu ta' Alfred Darmanin u/jew ta' xi persuna/i u/jew ta' xi entità u/jew entitajiet ohra;

3. Finalment akkuzat ukoll talli rreda ruhu recidiv ai termini tal-Artikoli 49, 50 u 289 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, permezz ta' diversi sentenzi definitivi mogħtija fil-konfront tieghu mill-Qrati ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tal-11 ta' Frar 2019, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 17, 31, 49, 50, 261 (b) (c) (e) (f), 263(a)(b), 264 (1), 266 (1), 267, 269 (g), 270, 278 (2) (3), 279 (b), 280 (2), 281 (b), 289 u 325(1) (c) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, sabet lil Carmel Hartley fuq ammissjoni tieghu stess, bhala recidiv, hati tal-imputazzjonijiet kif dedotti kontra tieghu u kkundannatu komplexivament għal piena ta' hmistax-il xahar (15) prigunerijsa.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat ir-rikors tal-appell tal-Avukat Generali, ipprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-28 ta' Frar 2019, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti jogħġgobha **TIRRIFORMA** s-sentenza appellata billi:

1. **TIKKONFERMAHA** fejn, fuq ammissjoni tieghu stess, sabet lill-appellat hati tal-imputazzjonijiet kollha fil-konfront tieghu; u
2. **THASSARHA U TIRREVOKAHA** fil-parti tal-piena, billi minflok il-piena nflitta tinfliggi piena idoneja u gusta skont il-ligi.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Avukat Generali huwa s-segwenti u cioè:-

Illi fit-13 ta' Frar 2019, ai termini tal-artikolu 392A tal-Kodici Kriminali, l-esponent ircieva mingħand il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali l-atti processwali fl-ismijiet premessi u hassu aggravat bihom b'mod car u manifest hekk kif ser jigi spjegat aktar 'il quddiem f'dan ir-rikors;

Illi l-Ewwel Onorabbli Qorti erogat piena illi fil-kwantità hija differenti minn dik preskritta bil-ligi għar-reati li dwarhom l-appellat instab hati duq ammissjoni tieghu stess;

Illi hekk kif l-esponent digà spjega aktar ‘il fuq, l-appellat instab hati, inter alia, ta’ serq ikkwalifikat bil-mezz, bil-hin u bil-valur li jeccedi s-somma ta’ elfejn, tliet mijha u sigha u ghoxrin ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37);

Illi l-piena applikabbli għar-reat ta’ serq hekk ikkwalifikat hija ta’ prigunerija għal zmien ta’ mhux inqas minn tmintax (18)-il xahar u mhux iktar minn tmien (8) snin u dan bl-applikazzjoni tal-proviso tal-artikolu 280(2) flimkien mal-artikolu 279(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta;

Illi l-artikolu 279 (b) jipprovd illo:

Il-hati ta’ serq ikkwalifikat bil-“valur” biss, jehel-

(b) jekk il-valur tal-haga misruqa jkun izqed minn elfejn tliet mijha u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (2,329.37), il-piena ta’ prigunerija għal zmien minn tlettix-il xahar sa seba’ snin:

Illi di piu’, l-artikolu 280 (2) jipprovd illo:

Jekk is-serq, barra milli bil-kwalifika tal-“valur”, ikun akkumpanjat ukoll bil-kwalifika tal-“vjolenza” jew tal-“mezz”, jew bit-tnejn, għandha tingħata l-piena li hemm għas-serq akkumpanjat b’dawk il-kwalifiki:

Izda, jekk din il-piena tkun anqas mill-pieni msemmija fl-ahhar artikolu qabel dan, għandhom jingħataw dawn l-ahhar pieni mizjud bi grad. [sottolinear tal-esponent]

Illi l-piena li tista’ tingħata għas-serq akkumpanjat bil-kwalifika tal-mezz hija inqas mill-pieni msemmija fl-artikolu 279 (b) u għaldaqstant, skont il-proviso tal-artikolu 280(2), għandha tingħata l-piena msemmija fl-artikolu 279 (b) mizjud bi grad;

Illi ghaldaqstant il-piena ghas-serq ikkwalifikat bil-mezz, bil-hin u bil-valur li jeccedi s-somma ta' elfejn, tliet mijà u disgha u ghoxrin ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37) hija dik ta' prigunerija għal zmien ta' mhux inqas minn tmintax (18)-il xahar u mhux iktar minn tmien (8) snin;

Illi dan ifisser li l-piena erogata mill-Ewwel Qorti ta' hmistax (15)-il xahar prigunerija hija piena taht il-minimu preskrift mil-ligi. Dan qiegħed jingħad ukoll konsiderando l-fatt li fis-sentenza tal-Ewwel Qorti ma saret l-ebda referenza għal xi artikolu tal-ligi li a bazi tieghu setgħet tinfliegi l-piena ta' hmistax (15)-il xahar prigunerija, u lanqas ma semmiet xi ragunijiet specjali u strordinarji kif jirrikjedi l-artikolu 21 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex il-Qorti tkun tista' tinzel that il-minimu tal-piena preskritta mil-ligi.

Semghet lill-partijiet jittrattaw il-kaz u dan fis-seduta tat-2 ta' Mejju, 2019.

Ikkunsidrat

Illi dan hu appell tal-Avukat Generali fir-rigward tal-piena inflitta mill-ewwel Qorti fejn l-ewwel Qorti sabet lill-appellant hati tal-akkuza ta' serq aggravat' bil-lok u bil-hin, tal-akkuza ta' hsara volontarja u talli huwa recidv u dan fuq ammissjoni tieghu stess u kkundannatu ghall-hmistax-il xahar prigunerija.

Semghet lill-ufficjal prosekuratur jghid li l-appellant ikkoperha mal-prosekuzzjoni u irregistra ammissjoni fl-ewwel opportunita mghotija lilu mal-prezentata pero' cio nonnosta'ne il-piena inflitta mill-ewwel Qorti kienet skorretta. Rat illi d-difiza irrimettiet ruha għal gudizzju tal-Qorti pero' fakkret lil Qorti li l-appellant kien irrgistra ammissjoni fl-ewwel opportunita' mgħtoija lilu u kkopera bi shih mal-prosekuzzjoni tul-l-investigazzjoni. Mill-banda l-ohra l-Qorti rat ukoll l-fedina penali tal-imputat esebita fl-atti a fol. 47 et seq li hija wahda voluminuza.

Illi fl-appell kriminali deciz fis-26 ta' Marzu, 2009 minn din l-Onorabbli Qorti fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spt. T. Micallef) vs John Gauci**, inghad li "mhux normali li din il-Qorti tal-Appell li tvarja d-diskrezjoni tal-Ewwel Qorti jekk il-piena erogata tkun tirrientra fil-parametri tal-ligi w ma tkunx manifestament eccessiva. Dan ghax, kif gie ritenut fl-Appell Kriminali (Superjuri): "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. Carmen Butler**" "Il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-Ewwel Qorti, sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirrizultax li l-Ewwel Qorti tkun naqset milli tagħti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anki, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti għas-sentenza tal-Ewwel Qorti) li jkun jincidi b' mod partikolari fuq il-piena). (Ara wkoll "Ir-Repubblika ta' Malta vs. Bernard sive Benny Attard" [20.3.2009] App. Krim. Superjuri)"

Jigi sottolinejat li din il-Qorti ma tiddisturbax id-diskrezzjoni tal-Ewwel Qorti fir-rigward tal-piena inflitta **hlief**²jekk din ma tkunx fil-parametri tal-ligi jew jekk tkun sproporzjonata u manifestament eccessiva fic-cirkostanzi. Kif ikkunsidrat fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija (Spt. A. Miruzzi) vs Anthony Zarb**'³:

'Illi għar-rigward tal-aggravju dwar il-piena, l-principju regolatur hu li mhux normali li tigi disturbata d-diskrezzjoni ta' l-Ewwel Qorti jekk il-piena nflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi w ma jkun hemm xejn x' jindika li kellha tkun inqas minn dak li tkun fil-fatt. (Ara. "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. David Vella**" , "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. Eleno sive Lino Bezzina**"⁵ u ohrajn.)'

Fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija Vs Joseph Azzopardi**'⁶: il-Qorti kkunsidrat li 'Għar-rigward tal-aggravju dwar il-piena, il-principju regolatur hu li din il-Qorti tal-Appell ma tiddisturbax u tvarja d-diskrezzjoni tal-Ewwel Qorti dwar il-piena sakemm din ma tkunx wahda

¹ Deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar is-26 ta' Frar, 2009

² Enfasi ta din l-Qorti

³ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-26 ta' April, 2007 (Appell kriminali numru: 78/2007)

⁴ ⁴ Deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar l-14 ta' Gunju, 1999

⁵ Deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar l-24 ta' April, 2003

⁶ Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-10 ta' Dicembru, 2009 (Appell Kriminali numru: 400/2009)

li tohrog mill-parametri tal-ligi jew tkun manifestament eccessiva.' Madankollu, il-Qorti f-dak il-kaz qieset ic-cirkostanzi partikolari u ddecidiet li 'stante n-novita' tal-kaz in ezami w peress li l-appellant seta' genwinament kelly l-impressjoni li quod bikes ma għandhomx bżonn licenzja biex ikunu fuq it-triq u li ma għandhomx bżonn ikollhom kopertura ta' asskurazzjoni kontra r-riskji ta' terzi, din il-Qorti thoss li hemm raguni specjali biex il-periodu tas-sospensjoni w skwalifka tal-licenzji tas-sewqan tal-appellant jigi imnaqqas.'

Illi kif tajjeb issotmetta l-Avukat Generali fir-rikors tal-appell tieghu, l-appellat kien akkuzat u ammetta l-htija tieghu għar-reati kollha komprizi dawk ta' serq aggravat bil-hin u bil-lok, ghall-akkuza ta' hsara volontarja u talli hu recidiv u ingħata piena ta' prigunerija għal hmsitax-il xahar.

Illi kif gie ritenut fl-Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. Ryan Dimech**"⁷, hu pacifiku fil-gurisprudenza li biex Qorti tagħti piena taht il-minimu, irid ikun hemm "ragunijiet specjali u straordinarji li jridu jissemmew bir-reqqa kollha fis-sentenza".

Illi l-Ewwel Qorti ma ccitat ebda ragunijiet specjali w straordinarji li skond l-artikolu 21 tal-Kodici Kriminali kienu jintitolawha li tagħti piena izghar minn dik imsemmija fl-artikolu li jsemmi r-reat li tieghu l-akkuzat ikun instab hati w l-motivi citati minnha huma biss attenwanti li, al massimu, setghu jimmilitaw favur l-erogazzjoni ta' piena vicin il-minimu imma mhux taht dak il-minimum.

Illi l-piena li tista' tingħata għas-serq akkumpanjat bil-kwalifika tal-mezz hija inqas mill-piena msemmija fl-artikolu 279(b) u għaldaqstant, skont il-proviso tal-artikolu 280(2), għandha tingħata l-piena msemmija fl-artikolu 279 (b) mizjud bi grad. Għalhekk għar-rigward ir-reat ta' serq aggravat bil-hin u bil-lok il-piena li tista' tingħata hija dik ta' bejn tlettix-il xahar sa seba' snin kif kontemplat fl-artikolu 279(b) pero meta jizzied bi grad u ciee bl-applikazzjoni tal-artikolu 31 (1) (ix) il-minimum ta' tlettix-il xahar isir tmintax-il xahar. Apparti l-piena prevista għar reat ta' hsara volontarja kif

⁷ Deciza mill-Qorti tal-Appelli Kriminali nhar l-14 ta Ottubru 2004

dispost fl-artikolu 325 (b) li jipprovdi “jekk l-ammont tal-ħsara ma jkunx jiskorri l-mitejn u ħamsin euro (250), il-piena ta’ prigunerija għal perjodu li ma jaqbizx is-sitt xhur”;

Imbagħad hemm ir-reat distint ta’ recidiv skond l-artikolu 50 tal-kodici Kriminali ammess mill-istess appellant fejn il-ligi tiprovdi li f’kaz ta’ htija il-piena tista tizzied bi grad. Pero’ din hija diskrezzjonarja u f’idejn il-Qorti. Evidentement f’dan il-kaz stante l-ko-operazzjoni u ammissjoni bikrija l-ewwel Qorti ma dehrilhiex li kellha izzid il-piena bi grad u din hi l-istess lanjanza li sejra tiehu din il-Qorti ta’ revizjoni.

Issa skond l-artikolu 17(b) tal-kodici kriminali “*persuna ħatja ta’ żewġ delitti jew iżjed, li jaqgħu taħtpieni li jnaqqsu għal żmien il-libertà persunali, tigiikkundannata għall-piena tad-delitt l-aktar gravi biż-żieda minn terz san-nofs taż-żmien tal-pieni l-oħrakollha meħudin flimkien*” għalhekk f’dan il-kaz jekk inzommu għal minimu kif kienet l-intensjoni ta’ l-ewwel Qorti terz mit-tieni reat (li għandu massimu ta’ sitt xhur prigunerija) hu prigunerija ta’ xahrejn

Illi għalhekk jidher car li l-inqas piena karcerarja li setghet tagħti l-Ewwel Qorti, kienet dik ta’ tmintax-il xahar għar-reat kontemplat taht l-ewwel imputazzjoni biz-zieda ta’ terz tal-piena applikabbli għat-tieni imputazzjoni w ciee’ xaghrejn, b’ kollo għalhekk għoxrin xahar prigunerija.

Konsegwentement il-piena nflitta mill-Ewwel Qorti fix-xorta jew il-kobor tagħha ma hix dik kontemplata fil-ligi għar-reati li fuqhom l-appellant gie misjub hati w dan jintitola lill-Avukat Generali li jinterponi appell mis-sentenza tal-Ewwel Qorti a bazi tal-artikolu 413 (1) (b) (iii) tal-Kodici Kriminali .

Illi meta din il-Qorti giet biex tissostitwixxi l-piena zbaljata erogata mill-Ewwel Qorti, qieset il-fatt li l-appellant rregista ammissjoni fl-ewwel oportunita mogħtija lilu u li kif stqar l-istess Avukat Generali l-appellant ikkoper bi shih mal-prosekuzzjoni pero’ cio nonnosta ir-reati xorta jimmeritaw certament piena karcerarja effettiva. Molto piú jingħad li f’dan il-kaz l-appellant instab hati talli hu recidiv u għalhekk ma tistax tigi

imposta s-sentenza sospiza u in oltre għandu fedina penali kkulurita u għalhekk piena alternattiva għal prigunerija effettiva ma kienitx tkun idoneja.

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti qed tilqa' l-appell tal-Avukat Generali w tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fil-parti fejn iddikjarat u sabet htija fl-imputat appellat skond l-akkuzi migjuba kontrieh u ammessi minnu quddiem l-ewwel Qorti w-tirrevokaha in kwantu kkundannat lill-appellat ghall-piena ta' hmistax-il (15) xahar prigunerija u minflok tikkundannah piena ta' għoxrin (20) xahar prigunerija effettiva.

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imħallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur